Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Niklas Møllenberg
Naturstyrelsen Thy
Vester Vandet, Søholtvej 6
8800 Thisted

J.nr. 2025 - 35132
Ref. IHART
Den 3. november 2026

Dispensation til bekæmpelse af rynket rose inden for klitfredningslinjen

Ansøgning
Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens[1] § 8 til bekæmpelse af rynket rose med nedgravning inden for klitfredningslinjen på matr.nr. 17d, 19g, 21e, 21f, 22d, 24e, 25d, 26d, 27f, 30a Vorupør, Hundborg, og matr.nr. 22, 26p, 31a 36au, 65a Stenbjerg By, Nørhå, Thisted Kommune.

Afgørelse
Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1 jf. § 8, samt klitfredningsbekendtgørelsen[2] § 1, jf. § 4, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun klitfredningslinjen. Ansøger skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

I den konkrete sag skal Kystdirektoratet endvidere vejlede om, at der bl.a. efter naturbeskyttelseslovens § 29 a og artsfredningsbekendtgørelsens § 10 gælder et forbud mod at forstyrre, indfange/flytte og dræbe beskyttede bilag IV-arter. Da det i forbindelse med vurderingen af arternes levesteder er vurderet, at sådanne beskyttede arter sandsynligvis forefindes i området, bør du kontakte Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), som relevant myndighed, for at modtage vejledning herom samt evt. en tilladelse efter artsfredningsbekendtgørelsen.

SGAV oplyser at de har følgende informationsside, hvor der også er et link til ansøgningsskemaet: https://sgavmst.dk/arter/artsforvaltning/beskyttede-arter. Du har selv ansvaret for at ansøge hos relevante myndigheder, uagtet om de måtte have modtaget en kopi af afgørelsen.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.
[2] Bekendtgørelse nr. 1061 af 21. august 2018 om klitfredning.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Vilkår for dispensationen
Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- Arealerne skal retableres hvis nødvendigt efter kørsel og gravning, således at landskabets hidtidige karakter og topografi genskabes.
- Hvis der skulle opstå sandflugt som følge af gravning, skal der ske tilplantning med hjælme eller udlægning af grene til dæmpning.

Afgørelsen kan påklages
Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Kystdirektoratet giver direkte besked til ansøger, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Redegørelse for sagen
Naturstyrelsen Thy er lodsejer på en række matrikler indenfor Natura2000 område nr. 43, Klithederne mellem Stenbjerg og Lodbjerg, se Figur 1. Naturstyrelsen Thy ønsker dispensation til at bekæmpe den invasive art rynket rose, der udgør en væsentlig trussel for Natura2000-områdets habitatnatur.

Fig. 1. Modtaget fra ansøger. Oversigtskort over matrikler hvor Naturstyrelsen er lodsejer i Natura 2000-område nr. 43 Klithederne mellem Stenbjerg og Lodbjerg.

Ansøger oplyser følgende om behovet for bekæmpelse:

"Ansøgningen om dispensation sendes i forbindelse med Naturstyrelsen Thys målsætninger for lysåben natur for Natura 2000-område nr. 43, Klithederne mellem Stenbjerg og Lodbjerg.
Plejeplanen for Nr. 43 tilsiger en bekæmpelse af invasive arter med et særligt fokus omkring grå/grøn klit og klithede:
"Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på naturtyperne grå/grøn klit og klithede med fokus på arealer med en forekomst på over 10 %".

Det er ud fra denne vurdering, at NST ønsker at bekæmpe de store flader af rynket rose, som for nuværende eller nærmeste fremtid vil overstige en forekomst på dækning af 10% af den udpeget habitatnatur."

Ansøger oplyser at have været en del af det europæiske naturprojekt LIFE REDCOHA, Genopretning af sårbar natur langs Vestkysten, hvor forskellige metoder til bekæmpelse af rynket rose afprøvet. På baggrund af erfaringer fra projektet har Naturstyrelsen Thy valgt forskellige metoder til bekæmpelse afhængig af områdets topografi og mulighed for gravearbejde, samt om der er tale om første bekæmpelse eller genbehandling.
I nærværende ansøgning ønsker Naturstyrelsen Thy at foretage bekæmpelse af rynket rose på 4 arealer inden for klitfredningslinjen i Natura2000 området, se Figur 2 og 3.
Arealerne ligger alle i Nationalpark Thy, og er også udlagt som beskyttet natur af typen hede jf. naturbeskyttelsesloven §3.
Arealerne er kortlagt som habitatnatur, primært af typen grå/grøn klit, og med indslag af hvid klit og klithede. Områderne er for størstedelens vedkommende i moderat tilstand, men enkelte områder i de to nordligste indsatsarealer er i god tilstand.

Fig. 2. *Modtaget fra ansøger. Oversigtskort over 4 arealer beliggende fra Nørre Vorupør til Stenbjerg, i Natura 2000-område nr. 43 Klithederne mellem Stenbjerg og Lodbjerg, hvor Naturstyrelsen ønsker at bekæmpe rynket rose med nedgravning.*

Fig. 3. Modtaget fra ansøger. Oversigtskort over 4 arealer beliggende fra Nørre Vorupør til Stenbjerg, i Natura 2000-område nr. 43 Klithederne mellem Stenbjerg og Lodbjerg, hvor Naturstyrelsen ønsker at bekæmpe rynket rose med nedgravning. Det klitfredede areal er markeret med gul signatur. De umatrikulerede arealer ud til kysten samt stranden er dog også omfattet af bestemmelserne om klitfredningen. De røde streger markerer de vejledende matrikelskel. Indsatsområdet hvor der søges om bekæmpelse af rynket rose med nedgravning er markeret med brunt.

Ansøger oplyser følgende om bekæmpelsesmetoden:

"Bekæmpelse med nedgravning af rynket rose ved brug af gravemaskine. Maskinen graver et 5 m dybt hul, hvor hele planten lægges ned i hullet og tildækkes med det først opgravede materiale. Terrænet vil tilstræbes genskabt efter nedgravning ved brug af gravemaskine. Det vurderes at denne bekæmpelsesmetode ikke skal gentages, men at der kan være behov for en efterfølgende manuel/maskinel optrækning af vækstskud. Naturstyrelsen Thy

har afprøvet denne teknik til bekæmpelse af rynket rose indenfor Natura 2000-områderne nr. 25 Vangså Hede og nr. 13 Svinkløv Klitplantage og Grønne Strand."

Ansøger oplyser at indsatsen ses ske i perioden fra oktober til december måned, samt at :

"Naturstyrelsen Thy vil udføre bekæmpelsen udenfor fuglenes yngletid. Ved bekæmpelse af rynket rose skal maskinerne køre den korteste vej fra busk til busk. Naturstyrelsen Thy vil tage hensyn til kendte forekomster af særligt sjældne, rødlistede eller fredede arter inden for de pågældende arealer. Yderligere vil Naturstyrelsen Thy tage hensyn til forekomster af habitatdirektivets bilag IV arter i de omhandlede arealer. Bekæmpelse af rynket rose vil fremme biotopernes kvalitet som potentielt levested for bl.a. markfirben og sjældne plantearter som strand-snerle og skotsk lostilk, samt de for naturtypen karakteristiske plantearter."

Ansøger oplyser yderligere:

"Det forventes ikke at bekæmpelses af rynket rose vil medføre sandflugt, da rosebuskene er sporadisk placeret. Bekæmpelsen vil derfor være punktorienteret og erfaringerne fra LIFE REDCOHA viser at den bare sandflade relativt hurtigt vokser til med den for naturtypen karakteristiske planter. Hvis der opstår problemer med sandflugt, så vil de pågældende arealer blive dæmpet med udplantning af sandhjælme eller udlægning af grene.
Der vil være lavet en plan for hurtigt dæmpningsforanstaltninger, hvis indgrebene skulle forårsage en sandfugning der måtte give gener for nærtliggende naboer."

Arealerne er også kortlagt som beskyttet natur (hede) jf. naturbeskyttelsesloven §3, og afgørelsen sendes derfor til Thisted Kommune, der er myndighed på området.

Indsatsområderne indgår i det fredede område Stenbjerg-Vorupør, og afgørelsen sendes derfor også til Fredningsnævnet, der er myndighed på området.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse
I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra klitfredningslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000
Det ansøgte ligger i Natura 2000-område nr. 43, Klithederne mellem Stenbjerg og Lodbjerg. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 184 og fuglebeskyttelsesområde F119.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Der er ikke kortlagt levesteder for nogen arter på udpegningsgrundlaget i de 4 arealer, der ansøges om. Det nærmeste kortlagte levested er et levested for stor vandsalamander i høj tilstand omkring 850 m øst for det sydligste af de 4 arealer.

Natura2000 området er især udpeget for at beskytte de store mosaikagtige forekomster af klitnaturtyper. Området rummer store arealer grå/grøn klit, klithede og klitlavninger, samt andre klitnaturtyper der understreger områdets diversitet. Naturtyperne hvid klit, grå/grøn klit, klithede, gårisklit og klitlavning udgør i området over 5% af forekomsten i den danske del af den atlantiske biogeografiske region. Flere af naturtyperne er i kraft af deres store arealmæssige udstrækning og deres høje naturkvalitet af international betydning, dette gælder særligt områdets grå/grønne klitter, klitheder og klitlavninger.

Arealerne, hvor der ansøges om bekæmpelse af rynket rose med nedgravning, er primært kortlagt med grå/grøn klit (2130), med indslag af hvid klit (2120) og klithede (2140). Naturtyperne i indsatsarealerne er for størstedelens vedkommende i moderat tilstand, men enkelte områder i de to nordligste indsatsarealer er i god tilstand.

Det fremgår af Natura 2000-planen for området, at naturtilstanden for arealer med grå/grøn klit (2130) overvejende er god til moderat.. På områderne i god tilstand tilskrives det en lav vegetation, med god dækning af lav og mos, samt mange særligt følsomme arter. På områder med moderat tilstand tilskrives det et forholdsvist ringe artsindeks med færre særligt følsomme arter og flere problemarter, tilgroning med høje urter og vedplanter samt invasive arter.

Det fremgår af Natura 2000-planen for området, at hele arealet med hvid klit (2120) er i god eller høj tilstand, hvilket tilskrives partier med bart sand og naturtypekarakteristiske arter, herunder særligt følsomme arter.

Det fremgår af Natura 2000-planen for området, at den langt overvejende del af arealet med klithede (2140) er i god tilstand, med en mindre del af arealet i moderat tilstand. Den gode tilstand tilskrives en god dækning dværgbuske, lav øvrig vegetation og en del særligt følsomme arter. For klithederne i moderat tilstand tilskrives det et forholdsvist ringe artsindeks med lidt færre særligt følsomme arter og flere problemarter, tilgroning med vedplanter og invasive arter.

Det fremgår af Natura 2000-planen, at de overordnede målsætninger for området omfatter, at arealerne med hvid klit (2120), grå/grøn klit (2130), klithede (2140), gårisklit (2170), samt klitlavning (2190) sikres og søges udvidet.

Det fremgår bl.a. af Natura 2000-planens indsatsprogram, at:

- der arbejdes for at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje
- der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur ved at sikre større driftsenheder af lysåbne naturtyper og skovnaturtyper
- der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på 154 ha med fokus på arealer med en kortlagt forekomst af invasive arter på over 10% dækning.

Det fremgår af Thisted Kommunes Natura 2000-handleplanen for området, at der er behov for rydning af uønsket opvækst og bekæmpelse af invasive arter på lysåbne naturtyper.

Det fremgår af Natura 2000-handleplanen, at der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på 154 ha med fokus på arealer med en kortlagt forekomst af invasive arter på over 10% dækning, hvoraf Thisted kommune står for bekæmpelsen på ca. 7,7 ha, mens Naturstyrelsen står for bekæmpelsen på den resterende del.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt i negativ retning. Kystdirektoratet vurderer derimod, at den ansøgte bekæmpelse af rynket rose har et naturforbedrende formål, der vil have en positiv påvirkning på Natura 2000-området. Der er i vurderingen særligt lagt vægt på, at bekæmpelse af invasive arter fremgår af både Natura 2000-planen og Natura 2000-handleplanen for området som en nødvendig indsats for at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper, herunder grå/grøn klit og havtornklit. Det fremgår af NOVANA kortlægningen af naturtyperne i de ansøgte områder, at rynket rose er en af disse invasive arter.

Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering medføre en positiv påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter
På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten er potentielt levested for bilag IV-arten markfirben. Der er på arter.dk registreret markfirben i flere af arealerne der ansøges om, og det vurderes som sandsynligt at markfirben kan forekomme i hele området, da arealerne er kortlagt hede.
Der er i nærheden af arealerne tillige observeret spidssnudet frø og stor vandsalamander, men på baggrund af kendskab til disse arters levesteder, vurderes det ikke at de ansøgte arealer udgør potentielle levesteder for disse to arter.

Tæt bevoksning af rynket rose vurderes ikke som egnet habitat for markfirben, men de kan anvende kanten af et krat med rynket rose, ligesom de vil kunne anvende et område hvor bevoksningen af rynket rose er lav og /eller spredt, som den angives at være i indsatsområdet.

Det vurderes, at det ansøgte ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på områdets egnethed som levested for markfirben. Det er indgået i vurderingen, at der er tale om punkt bekæmpelse af enkeltstående buske i et begrænset område, der er beliggende i et større område, hvor der vurderes at være andre egnede levesteder for markfirben.

Det vurderes tillige, at bekæmpelse af rynket rose vil forbedre områdets egnethed som levested for markfirben, da området efter rydning vil fremstå mere åbent og med lavere bevoksning.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for markfirben.

Begrundelse for afgørelsen
Det ansøgte ligger inden for klitfredningslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Efter § 8, stk. 1, må der ikke foretages ændringer i tilstanden af klitfredede arealer. Der må f.eks. ikke placeres bebyggelse, ske beplantning eller terrænændringer, herunder etableres hegn eller placeres campingvogne og lignende, og arealerne må ikke afgræsses. Der må heller ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Klitfredningsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, fastsætter ud over de forbud, der er nævnt ovenfor i naturbeskyttelseslovens § 8, stk. 1, at det på klitfredede arealer ikke er tilladt at;

1. fjerne eller beskadige træer, planter eller indretninger, der tjener til sandflugtens dæmpning,
2. køre med motorkøretøjer, herunder knallerter, uden for lovligt anlagte veje,
3. campere, opstille telte, bænke eller faste indretninger,
4. foretage gravearbejde,
5. afbrænde vegetation, kvast eller lignende, og
6. cykle, ride eller færdes med heste uden for lovligt anlagte veje.

Jf. klitfredningsbekendtgørelsens § 1, stk. 4, gælder reglerne i stk. 1, nr. 2, 5 og 6, ikke på den ubevoksede strandbred.

Der er ansøgt om dispensation til bekæmpelse af rynket rose ved nedgravning.

Kystdirektoratet bemærker, at gravearbejde samt kørsel i klitterne uden for anlagt vej er dispensationskrævende.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra klitfredningen. Der kan derfor kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse, og der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

Kystdirektoratet finder, at den ansøgte naturpleje (bekæmpelse af en invasiv art) udgør et særligt tilfælde, der kan opnå dispensation fra klitfredningen. Der er i vurderingen særligt lagt vægt på, at bekæmpelse af invasive arter fremgår af både Natura 2000-planen og Natura 2000-handleplanen for området som en nødvendig indsats for at sikre de lysåbne terrestriske naturtyper. Det fremgår af

NOAVANA kortlægningen, at rynket rose er en af de invasive arter der findes i de ansøgte områder. Projektets karakter vurderes på denne baggrund, at være til gavn for områdets fremtidige naturmæssige status og landskabelige fremtræden som åbent klitlandskab, da det er med til at begrænse udbredelse og spredning af rynket rose, som udgør et betydeligt problem i klitnaturtyperne.

Kystdirektoratet vurderer, at der i den konkrete sag er særlige forhold, der kan begrunde at der gives dispensation til gravning inden for klitfredningen, samt kørsel med maskinel, der anvendes til nedgravning af rynket rose, uden for anlagt vej. Der er i vurderingen lagt vægt på, at den ansøgte kørsel og gravearbejdet er nødvendige for at kunne bekæmpe rynket rose. Der er yderligere lagt vægt på, at der med den valgte bekæmpelsesmetode er en begrænset risiko for sandflugt. Der er i denne sammenhæng lagt vægt på at der er tale om nedgravning af sporadisk placerede buske, og der ikke er tale om større sammenhængende områder.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til bekæmpelse af rynket rose med nedgravning, samt til kørsel uden for anlagt vej.

Bilagsliste:
Bilag 1: Lovgrundlag
Bilag 2: Klagevejledning
Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Thisted Kommune, teknisk@thisted.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Thy, dnthy-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsraadet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Nordvest v/ Jørn Schjøtler, nordvest@friluftsraadet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Thisted, thisted@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlige del, nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV), mail@sgav.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.mst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven
Af naturbeskyttelseslovens[3] § 8 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af klitfredede arealer. Formålet med bestemmelserne om klitfredning er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for klitfredningen. Der må heller ikke foretages gravearbejde, etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, arealerne må ikke afgræsses, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens § 8a. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af klitfredningsbekendtgørelsens[4] § 1 fremgår, at det på de klitfredede arealer blandt andet ikke er tilladt at fjerne beplantning eller indretninger, der tjener til sandflugtens dæmpning, køre med motorkøretøjer uden for lovligt anlagte veje, at opstille telte og lignende eller at foretage gravearbejde, at cykle eller ride uden for lovligt anlagte veje.

Kystdirektoratet kan gøre undtagelse fra forbuddene, jf. § 4.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om klitfredningslinjen meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af klitfredningen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse
Ifølge habitatbekendtgørelsen[5] skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra klitfredningen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

[3] Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.
[4] Bekendtgørelse nr. 1061 af 21. august 2018 om klitfredning.
[5] Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra klitfredningen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3 Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 43, Klithederne mellem Stenbjerg og Lodbjerg, omfattende habitatområde nr. 184 og fuglebeskyttelsesområde F119.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 184		
Naturtyper:	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Havtornklit (2160)	Gårisklit (2170)
	Klitlavning (2190)	Lobeliesø (3110)
	Søbred med småurter (3130)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Stilkege-krat (9190)	
Arter:	Stor vandsalamander (1166)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 119		
Fugle:	Trane (Y)	Tinksmed (Y)

(fra *Natura 2000-planen 2022-27*)